

## **PROTOKÓŁ KONTROLI PROBLEMOWEJ**

przeprowadzonej w dniu **29 stycznia 2016 r.**  
w **Ośrodku Pomocy Społecznej w Starym Kurowie**  
**66-540 Stare Kurowo; ul. Kościuszki 77/4**

Działając na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2015r., poz.163 ze zm.), przepisów rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 ze zm.);

Zespół kontrolny w składzie:

– **Teresa Ozimek** Starszy Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp., posiadający upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 5-1/2016 z dnia 20 stycznia 2016r. - *przewodnicząca zespołu kontrolnego*;

– **Krystyna Chabowska** Starszy Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp., posiadający upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 5-2/2016 z dnia 20 stycznia 2016r. - *członek zespołu kontrolnego*;

przeprowadził w dniu 29 stycznia 2016 r. w Ośrodku Pomocy Społecznej w Starym Kurowie kontrolę problemową w zakresie pomocy osobom o ograniczonej samodzielności – zgodnie z *Programem kontroli* zatwierdzonym przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej LUW.

Przed przystąpieniem do kontroli Zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

Celem kontroli było zapewnienie prawidłowej realizacji ustawowych zadań przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Kurowie ( w dalszej części protokołu zwany *Ośrodkiem*).

Kontrola obejmowała dokumentację świadczeniobiorców wymagających usług opiekuńczych oraz opieki całodobowej osobom starszym.

**Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2015r. do dnia kontroli.**

**Zagadnienia wymagające oceny:**

1. Świadczenie usług opiekuńczych.
2. Kierowanie do domu pomocy społecznej.

3. Inne formy pomocy osobom o ograniczonej samodzielności.
4. Warunki do realizacji zadania.

O rozpoczęciu kontroli powiadomiono podmiot kontrolowany pismem Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. z dnia 12 stycznia 2016 r. znak: PS-I.431.1.1.2016.TOzi.

*[Dowód: akta kontroli str.1 - 12]*

W trakcie kontroli wyjaśnień udzielała Pani Wioletta Zakrzewska-Jarmuszkiewicz – Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Kurowie.

## **USTALENIA**

### **Ad. 1. Świadczenie usług opiekuńczych.**

Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym wynikającym z art. 17 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 12 marca 2004r. (Dz.U. z 2015r. poz. 163 ze zm.). W Gminie Stare Kurowo usługi opiekuńcze uregulowane są Uchwałą Nr XXIV.135.2012 Rady Gminy Stare Kurowo z dnia 28 listopada 2012r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i ustalania odpłatności za usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.

Realizację zadania Ośrodek Pomocy Społecznej zlecił Fundacji na Rzecz Rozwoju Zasobów Ziemi Dobiegniewskiej – Centrum Integracji Społecznej z siedzibą w Starym Kurowie na podstawie Umowy Nr 1/2015 zawartej w dniu 30 grudnia 2015r. na okres od dnia 01.01.2016 do dnia 31.12.2016r. Przedmiotem Umowy jest świadczenie dla klientów Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Kurowie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania klienta, w szczególności w zakresie obejmującym podstawową pielęgnację, pomoc w prowadzeniu gospodarstwa domowego, wspieranie w procesie leczenia i rehabilitacji, podtrzymywanie aktywności społecznej, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, wsparcie emocjonalne. Koszt 1 godziny usługi ustalono na kwotę 9,00 zł.

Ustalono, że na dzień kontroli usługi świadczy 9 opiekunek, z których 8 to uczestniczki Centrum Integracji Społecznej, jedna osoba jest instruktorem zawodu.

Opiekunki rekrutowane są spośród klientów pomocy społecznej, które wyrażają wolę usamodzielnienia się. Osoby te zatrudnione są w CIS w ramach zatrudnienia socjalnego, a przygotowanie do wykonywania pracy w charakterze opiekunki osoby starszej uzyskują w ramach szkoleń prowadzonych przez instruktora ds. usług opiekuńczych Panią Edytę Wosiak – Firma Usługi Opiekuńcze.

Z danych statystycznych MPiPS-03 wynika, że w 2015r. z pomocy w formie usług opiekuńczych korzystało 25 osób. Ogólny koszt świadczonych usług wyniósł 103.013,17 zł, natomiast na realizację zadania zaplanowano w budżecie kwotę 103.289,44 zł. Ustalono, że na dzień kontroli z pomocy w formie usług opiekuńczych korzysta 18 osób, środki zaplanowane w budżecie na 2016r. to kwota 100.000 zł.

Ośrodek prowadzi Rejestr wniosków, z którego wynika, że w roku 2015 wpłynęły do Ośrodka 843 wnioski, w tym 29 na usługi opiekuńcze, 1 wniosek na umieszczenie DPS, natomiast w roku 2016 – ogółem 117 wniosków, w tym 1 na usługi opiekuńcze. Wnioskom nadawany jest numer zgodnie z jednolitym rzeczowym wykazem akt. Wszystkie złożone wnioski rozpatrzono pozytywnie.

W toku czynności kontrolnych przeanalizowano wybrane z Rejestru akta 4 osób najstarszych oraz 1 osoby najmłodszej z jednocześnie stwierdzonym znacznym stopniem niepełnosprawności lub z I grupą inwalidzką - sprawy o numerach decyzji:

- 1) OPS.PS.4425.16.2016.RG z dnia 12.01.2016r.
- 2) OPS.PS.4425.112016.ES z dnia 11.01.2016r.
- 3) OPS.PS.4425.17.2016.RG z dnia 12.01.2016r.
- 4) OPS.PS.4425.13.2016.ES z dnia 12.01.2016r.
- 5) OPS.PS.4425.14.2016.RG z dnia 12.01.2016r.

Kontrolowana dokumentacja dotyczy osób samotnie prowadzących gospodarstwo domowe i niepełnosprawnych w wieku powyżej 80 lat, jedna osoba w wieku 70 lat. Osoby te mają znacznie ograniczoną zdolność do samodzielnego poruszania się ze względu na choroby neurologiczne, narządu ruchu, układu krążenia. Wnioski o przyznanie świadczenia przyjmowane są w wersji papierowej lub zgłoszenia ustnego, które następnie pracownik socjalny sporządza na opracowanym druku „*Wniosek ustny o pomoc*” lub podczas przeprowadzania aktualizacji wywiadu w pozycji „*Potrzeby i oczekiwania osoby*”. Klient wniosek podpisuje w czasie wizyty pracownika socjalnego. W kontrolowanych przypadkach zachowano 14-dniowy termin przeprowadzania wywiadów środowiskowych, w dokumentacji znajdują się wywiady ogólne oraz aktualizacje. Wskazano zakres usług od stycznia

do grudnia 2016r. z podaniem liczby godzin i kwot należnych za każdy miesiąc. W przypadku usług opiekuńczych przyznanych na 5 dni w tygodniu dokumentacja zawiera informacje dotyczące zakresu pomocy w dni wolne od pracy, niedziele i święta oferowanej przez rodzinę, a w przypadku osoby samotnej (sprawa nr 2) przez opiekunkę CIS.

Przyznana pomoc to usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania w wymiarze: 1 osoba - 7 dni/3h; 1 os.-5 dn./5h; 1 os.- 5 dn./3h; 1 os. - 5 dn./2h; 1 os.- 3 dn./2h w tygodniu ( średnio u jednej osoby: 2,20 h dziennie w tygodniu). Świadczeniobiorcy ponoszą częściową odpłatność za przyznane usługi, a posiadany dochód tych osób oscyluje w granicach 1100 - 1600 zł. W wywiadach brak informacji nt. możliwości i zasobów klienta, które uzasadniałyby wymiar przyznanych usług. W każdym kontrolowanym przypadku planowanie pomocy ogranicza się wyłącznie do propozycji świadczenia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, nie rozważono możliwości przyznania pomocy w innej formie, np. rzeczowej (paczki żywnościowe w ramach Programu „Pomoc Żywnościowa”), czy w formie finansowej (z przeznaczeniem na leki, zakup opału). Klientowi (sprawa Nr 1) z orzeczoną znaczną stopniem niepełnosprawności z kodem chorobowym 02-P nie zaproponowano pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Ponadto, w tym przypadku nie rozważono możliwości zapewnienia opieki w placówce całodobowej, tym bardziej, że wg wskazań lekarza - osoba ta „wymaga opieki całodobowej, kalectwo trwałe”. Również tej formy opieki nie zaproponowano osobie leżącej z amputowanymi kończynami dolnymi (sprawa Nr 5), a w obu przypadkach w wywiadach środowiskowym odnotowano, że osoba jest całkowicie niezdolna samodzielnej egzystencji, wymaga wsparcia osoby drugiej w codziennym funkcjonowaniu.

Zatem, plany pomocy nie są adekwatne do rozpoznanej sytuacji, a przyznana forma pomocy nie w każdym przypadku jest adekwatna do potrzeb.

Wszystkie decyzje zawierają klauzulę natychmiastowej wykonalności, w dokumentacji potwierdzenia klienta o odbiorze. Konstrukcja decyzji zgodna jest z wymogami art. 104 kpa, uzasadnienie sformułowane jest obszernie, zawiera uzasadnienie faktyczne i prawne. Wątpliwość budzi zasadność przywoływania w pouczeniu w decyzjach przyznających usługi opiekuńcze art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, który w swoim zapisie odnosi się do konsekwencji w przypadku braku współdziałania osoby z pracownikiem socjalnym, odmowy zawarcia kontraktu socjalnego lub podjęcia zatrudnienia, a także art. 98 o podlegających zwrotowi świadczeniach nienależnie

pobranych. Przepisy te odnoszą się raczej do osób w wieku produkcyjnym korzystających ze świadczeń pieniężnych.

Ośrodek sprawuje nadzór nad prawidłową realizacją ustalonych zakresów przez poszczególne opiekunki wobec świadczeniobiorców. Z zapisów w wywiadzie środowiskowym wynika, że klienci zadowoleni są z jakości świadczonych usług i nie zgłaszają zastrzeżeń ( A.L. wywiad z dn. 01.06.2015r; L.S. wywiad z dn. 19.06.2015r.; Z.G. wywiad z dn.01.06.2015r.; H.Sz. wywiad z dn. 03.06.2015r.). W kontrolowanej dokumentacji znajdują się karty pracy i kwartalne rozliczenia usług opiekuńczych (*wzór karty i rozliczenia stanowi załącznik*). W kartach poszczególnych świadczeniobiorców znajduje się opisany indywidualny zakres usług, który jest tożsamy z zakresem wskazanym w decyzji, a także w planie pomocy. Wszystkie karty zawierają imienny podpis świadczeniobiorcy i opiekunki. Karty zatwierdzone są przez instruktora zawodu CIS.

[ akta kontroli str.13-15;19-149]

Stwierdzono uchybienia w realizacji zadania pod względem rozpoznawania potrzeb klientów, planowania pomocy, zasadności przyznawania świadczenia o określonym wymiarze i rodzaju.

## **Ad. 2 Pomoc świadczona przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Kurowie na rzecz osób wymagających opieki i całodobowego wsparcia.**

### ***Kierowanie do domu pomocy społecznej.***

Ustalono, że Ośrodek realizuje zadanie gminy o charakterze obowiązkowym, określone w art. 17 ust.1 pkt 16 ustawy o pomocy społecznej dot. kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu. W 2015 r. koszt pobytu mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej wyniósł 132.353,65 zł. Na 2016 r. na ponoszenie odpłatności mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej gmina zaplanowała 150.000,00 zł. Na dzień kontroli gmina ponosiła odpłatność za 4 mieszkańców w dps.

W roku 2015, na podstawie analizy rejestru ustalono, że wpłynął 1 wniosek o skierowanie do domu pomocy społecznej, wydano 1 decyzję kierującą. W kontrolowanych okresie nie stwierdzono decyzji odmownych w zakresie kierowania do domu pomocy społecznej.

W toku czynności kontrolnych przeanalizowano dokumentację 5 osób umieszczonych w domu pomocy społecznej (załącznik do protokołu str. 255-259). Do analizy przyjęto dokumenty osoby skierowanej w 2015 r. oraz 4 teczki, wybrane losowo, osób umieszczonych w latach ubiegłych, przebywających w placówkach w 2015 r. – sprawy o numerach decyzji kierujących:

- 1) OPS.PS.4426.3.2015.KM z dnia 20.04.2015r.
- 2) DPS/01/2010 z dnia 17.05.2010r.
- 3) DPS/01/2011 z dnia 07.09.2010r.
- 4) DPS/01/2008 z dnia 02.06.2008r.
- 5) OPS.PS.4426.7.2014.RG z dnia 08.12.2014r.

Kontrolowana dokumentacja dotyczyła osób wymagających całodobowej opieki osoby drugiej, bez możliwości samodzielnego funkcjonowania w środowisku i samoobsługi. Trzy osoby (poz.1, 3, 5) to osoby samotnie prowadzące gospodarstwo domowe, w wieku odpowiednio: 96, 65, 96 lat). Jedna osoba (poz. 2), w wieku 37 lat, mieszkała w rodzinie, jedna osoba (poz. 4) była bezdomna. Przed umieszczeniem w domu pomocy społecznej trzy osoby (poz. 3, 4, 5) przebywały w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym. Osobom opiekę zapewniała rodzinę (poz. 1, 4, 5), również Ośrodek Pomocy Społecznej w formie usług opiekuńczych (poz. 1, 5). Z uwagi na stan zdrowia: m.in. otępienie starcze, miażdżycę uogólnioną, rwę kulszową, bóle i zawroty głowy oraz w obawie o bezpieczeństwo klienta Ośrodek występował do Sądu o wydanie postanowienia o umieszczenie w domu pomocy społecznej bez zgody strony (poz. 1) lub wszczynał z urzędu postępowanie administracyjne w sprawie skierowania do domu pomocy społecznej (poz. 4, 5). Powyższe działania dokumentowane były w aktach klientów. Wnioski o skierowanie do placówki przyjmowane były w wersji papierowej lub w przypadku, gdy zgłaszane ustnie, - pracownik socjalny sporządzał je na opracowanym druku „*Wniosek osoby ubiegającej się lub jej przedstawiciela ustawowego o skierowanie do domu pomocy społecznej*”. Klient wniosek podpisuje w czasie wizyty pracownika socjalnego.

Ustalono, że w związku z wnioskami o skierowanie do domu pomocy społecznej w każdym przypadku zachowano termin przeprowadzenia wywiadu środowiskowego (poz. 1, 2, 3, 4, 5). W dwóch przypadkach (poz. 1 i 2) zarówno decyzja kierująca jak i o umieszczenie w dps wydane były w ciągu miesiąca. W trzech przypadkach (poz. 3, 4, 5) decyzje o umieszczeniu wydano po upływie 2 miesięcy z naruszeniem

przepisów art. 35 i 36 kpa. Ponadto w przypadku (poz. 4) organ zwlekał z wydaniem decyzji o skierowanie 5 miesięcy. Natomiast decyzję o umieszczeniu w dps wydano 7 miesięcy od daty wpływu wniosku. W jednym przypadku (poz. 5) w imieniu klientki występował członek rodziny bez stosownego pełnomocnictwa.

Ośrodek wydawał decyzje zmieniające wysokość odpłatności, w związku ze zmianą sytuacji finansowej osoby przebywającej w domu pomocy społecznej i zmianą średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca, na podstawie przeprowadzanych aktualizacji wywiadów środowiskowych. Przeprowadzał postępowanie alimentacyjne u osób zobowiązanych. Odbiór decyzji odbywał się za potwierdzeniem odbioru jednocześnie decyzjom nadawano rygor natychmiastowej wykonalności.

*[akta kontroli str.13; 151-258]*

Zadanie realizowane z uchybieniami w zakresie przewlekłości prowadzonego postępowania administracyjnego, naruszenie art. 35 i 36 kpa, występowania członka rodziny w imieniu klienta bez stosownego pełnomocnictwa.

### **Ad. 3. Inne formy pomocy osobom o ograniczonej samodzielności**

Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych jako ustawowe zadanie obowiązkowe gminy może być realizowane w różnych alternatywnych formach m.in. jako dom dziennego pobytu, mieszkania chronione, rodzinny dom pomocy. Niektóre z tego typu inicjatyw mogą zastąpić również pobyt w domu pomocy społecznej. W toku czynności kontrolnych ustalono, że w Gminie brak alternatywnych rozwiązań dla osób potrzebujących tego typu wsparcia.

Gmina nie zareagowała na korespondencję związaną z możliwościami i planami utworzenia domu dziennego pobytu w ramach Ministerialnego Programu Senior – Wigor.

Z odpowiedzi kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej (OPS. 022.13.2014 z dn. 12.09.2014r.) na Apel Wojewody (PS-I.9421.2.127.2014) kierowany do władarzy powiatów gmin w sprawie zapewnienia natychmiastowej pomocy osobom bezdomnym, chorym i niepełnosprawnym wymagającym natychmiastowej pomocy po opuszczeniu szpitala wynika, że Ośrodek zapewnia usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, osoby wymagające całodobowej opieki kierowane są do domu pomocy społecznej, a osobom bezdomnym zapewnia pobyt w noclegowni ( brak porozumienia/umowy w tym zakresie).

W trakcie kontroli ustalono, że Ośrodek współpracuje z organizacjami pozarządowymi działającymi w Gminie na rzecz osób starszych, chorych i niepełnosprawnych:

- ze względu na konieczność zapewnienia usług opiekuńczych – współpracuje z Fundacją na Rzecz Rozwoju Zasobów Ziemi Dobiegniewskiej – Centrum Integracji Społecznej z siedzibą w Starym Kurowie – zlecenie świadczenia usług. Ponadto, z Firmą Usługi Opiekuńcze – w zakresie informowania o osobach, które chciałyby prywatnie skorzystać z usług ( z tej formy korzystają 3 osoby), a także w zakresie wypożyczania bezpłatnie sprzętu rehabilitacyjnego i ortopedycznego.

- Ośrodek współpracuje z Ochotniczą Strażą Pożarną w zakresie kwalifikowania do bezpłatnej żywności z Banku Żywności. Rozprowadzono żywność dla 9 osób o ograniczonej samodzielności.

- Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z Ośrodkiem Zdrowia w zakresie konsultacji medycznych i opieki pielęgniarskiej. Z inicjatywy kierownika OPS we współpracy z Ośrodkiem zdrowia oraz Urzędem Gminy realizowana jest akcja społeczna „Karta życia” (*stanowi załącznik do protokołu*). Adresatami są osoby starsze, schorowane i samotnie zamieszkujące. Projekt zakłada umieszczenie ważnych informacji o seniorze w specjalnie oznakowanej kopercie, umieszczonej w jednym wspólnym dla wszystkich uczestników kampanii miejscu tj. lodówce, opatrzonej również specjalną naklejką. W kopercie znajdują się informacje o stanie zdrowia seniora oraz kontakty z bliskimi. Kampania społeczna ma ułatwić pracę służbom ratunkowym przy udzielaniu pomocy medycznej oraz zapewnić szybki kontakt z najbliższymi seniora. W 2015r. rozdano 34 karty.

Ponadto, w ramach działań gminy na rzecz osób starszych (pośrednio dot. osób o ograniczonej samodzielności) - Ośrodek współpracuje ze Stowarzyszeniem Środowiskowy Klub Seniora „Tęcza, członkiem którego jest pracownik Ośrodka Pomocy Społecznej. W ofercie Klubu są m.in. prowadzone działania edukacyjno-informacyjne dla tej grupy osób.

*[ akta kontroli str.16-18; 150]*

W zakresie wsparcia osób niesamodzielnych w Gminie rozwija się współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz lokalnymi instytucjami. Brak natomiast alternatywnych do usług opiekuńczych, czy pobytu w placówkach całodobowych, form pomocy (dom dziennego pobytu, mieszkania chronione, rodzinny dom pomocy itp.).



#### **Ad. 4. Warunki do realizacji zadań.**

Ośrodek Pomocy Społecznej ma swoją siedzibę na pierwszym piętrze budynku, bez windy. Zajmuje trzy pomieszczenia. Jedno pomieszczenia Kierownik, jedno zajmuje trzech pracowników realizujących świadczenia rodzinne i trzecie pomieszczenie zajmuje czterech pracowników – trzech pracowników socjalnych oraz asystent rodziny. Brak pomieszczenia, gdzie można byłoby przyjąć osobę zgłaszającą się o pomoc aby umożliwić jej swobodne przedstawienie problemu, zapewnić intymność. Na parterze znajduje się dzwonek przyzywowy, umożliwiający osobom niepełnosprawnym oraz mającym trudności w poruszaniu się po schodach wezwanie pracownika na parter. Z powodu małej liczby pomieszczeń oraz barier architektonicznych Ośrodek nie posiada warunków lokalowych do pełnej realizacji ustawowych zadań przez pracowników socjalnych.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych w ośrodku pomocy społecznej określa art. 110 ust.11 i ust. 12 ustawy o pomocy społecznej, który stanowi, iż: *ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących*. Ponadto, zgodnie z ust.12 - *ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych*.

W toku kontroli ustalono, że w Ośrodku Pomocy Społecznej w Starym Kurowie zadania z zakresu pomocy społecznej realizują 4 osoby, tj. Kierownik i 3 pracowników socjalnych świadczących pracę socjalną w 3 rejonach opiekuńczych. Ośrodek spełnia określony w art.110 wskaźnik zatrudnienia - na 1 pracownika socjalnego przypada **1.395** mieszkańców ( *Gmina Stare Kurowo liczy 4.184 mieszkańców- wg stanu na koniec grudnia 2014r.*). Ponadto w Ośrodku zatrudnione są 3 osoby realizujące zadania z zakresu: świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego i asystenta rodziny.

W toku czynności kontrolnych poddano ocenie kwalifikacje kierownika i pracowników socjalnych Ośrodka. Kwalifikacje kierownika ośrodka pomocy społecznej określa art. 122 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym „osoby kierujące jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej są obowiązane posiadać co najmniej 3-letni staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej”. Ustalono,

że Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Kurowie posiada wymagane kwalifikacje na zajmowanym stanowisku. W Ośrodku zatrudniona jest od 09.01.2006r., Studia podyplomowe z zakresu organizacji i zarządzania instytucjami pomocy społecznej ukończyła w 2003r. Ponadto, Kierownik Ośrodka spełnia wymagania kwalifikacyjne określone w art. 6 ust. 4 pkt 1, art. 53 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (t.j. Dz.U. z 2014r., poz. 1202) – posiada tytuł magistra (ukończone w 2000r., kierunek socjologia).

Z akt osobowych pracowników socjalnych zatrudnionych w Ośrodku wynika, że posiadają kwalifikacje wymagane na zajmowanym stanowisku zgodnie z wymogami art. 116 ustawy o pomocy społecznej. Pracownicy socjalni posiadają wykształcenie wyższe specjalność „praca socjalna. Ponadto stwierdzono, że zgodnie z art. 119 ust.2 pkt 6 ustawy o pomocy społecznej pracownicy socjalni podnoszą swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach. W 2015 r. uczestniczyli w szkoleniach merytorycznych z zakresu pomocy społecznej, m.in. wywiady środowiskowe; pracownicy pomocy społecznej wobec agresywnych zachowań, kompleksowe warsztatowe szkolenie dla członków ZI oraz pracowników socjalnych, seminarium handel ludźmi – aspekty ścigania, prewencji oraz udzielania wsparcia jego ofiarom, zasady bezpiecznego kontaktu z osobą z zaburzeniami psychicznymi, sposoby postępowania w sytuacji kryzysowej, teamwork- metoda pracy zespołowej w działaniach zespołu interdyscyplinarnego oraz grup roboczych, zawieranie kontraktów socjalnych w praktyce.

Stwierdzono uchybienia w zakresie barier architektonicznych i liczby pomieszczeń zajmowanych przez pracowników socjalnych.

*[ akta kontroli str.259-276]*

## **WNIOSKI:**

### **Nie stwierdzono uchybień w realizacji zadań pod względem:**

1. Spełnienia wskaźnika zatrudnienia.
2. Kwalifikacji kierownika i pracowników socjalnych.
3. Podnoszenia kwalifikacji poprzez udział w szkoleniach.

### **Stwierdzono uchybienia/istotne uchybienia w realizacji zadań pod względem:**

1. Dokumentowania oceny potrzeb, możliwości i oczekiwań klienta o ograniczonej sprawności zmierzającej do przyznania adekwatnej formy pomocy osobom którym przyznano usługi opiekuńcze.
2. Rozwoju alternatywnych do usług opiekuńczych czy pobytu w placówkach całodobowych – form pomocy (dom dziennego pobytu, rodzinny dom pomocy, mieszkania chronione itp.).
3. Postępowania w sprawie kierowania w domu pomocy społecznej (przewlekłość postępowania).
4. Realizacji art. 35 i 36 kpa. przy wydawaniu decyzji administracyjnych dot. kierowania do domu pomocy społecznej.
5. Występowania w imieniu członka rodziny klienta bez stosownego pełnomocnictwa (w jednym przypadku).
6. Zapewniania warunków lokalowych do pełnej realizacji zadań.

Odpowiedzialność za uchybienia w kontrolowanym zakresie ponosi Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Kurowie.

Na tym kontrolę zakończono.

Dokonano wpisu do książki kontroli pod nr 16.

### **Pouczenie**

Na podstawie § 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 ze zm.) kierownik jednostki może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny odmowy. Odmowa podpisania protokołu przez kierownika jednostki nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych.

Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego wobec zastrzeżeń.

Pisemne zastrzeżenie do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów. Zespół inspektorów przeprowadza dodatkowe czynności kontrolne, jeżeli z analizy zastrzeżeń wynika potrzeba ich podjęcia. Z przeprowadzonych dodatkowych czynności kontrolnych sporządza się protokół.

Jeżeli zespół inspektorów stwierdzi zasadność zastrzeżeń, dokonuje zmian w protokole kontroli. W razie nieuwzględniania zastrzeżeń, w całości lub części, zespół inspektorów zajmuje stanowisko na piśmie i przekazuje je do akceptacji Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego. Stanowisko w sprawie zgłoszonych zastrzeżeń przekazuje się kierownikowi jednostki podlegającej kontroli.

Niniejszy protokół kontroli sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje Wójt Gminy Stare Kurowo, Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Kurowie oraz WPS LUW a/a.

**Kontrolujący:**

**Teresa Ozimek**

Starszy Inspektor Wojewódzki  
w Oddziale Nadzoru i Kontroli  
w Pomocy Społecznej  
w Wydziale Polityki Społecznej

**Krystyna Chabowska**

Starszy Inspektor Wojewódzki  
w Oddziale Nadzoru i Kontroli  
w Pomocy Społecznej  
w Wydziale Polityki Społecznej

**Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej  
w Starym Kurowie**

- podpis nieczytelny -

.....  
**Wioletta Zakrzewska-Jarmuszkiewicz**

Gorzów Wlkp., dnia 29 marca 2016r.

Stare Kurowo, dnia 05 kwietnia 2016r.